

DZIENNIK URZĘDOWY

ces. i król. Komendy obwodowej w Wierzbniku.

2 R o c z n i k .

Część XIX. — Wydana i rozestana dnia 15. października 1916.

Treść: 280. Wyrażenie uznania. 281. Zaprowadzenie czasu zimowego. 282. Wykonanie monopolu spirytusu i wódki (przepis wykonawczy). 283. Przyjmowanie robotników dobrowolnie się zgłaszających. 284. Obwieszczenie. 285. Obwieszczenie. 286. Obwieszczenie. 287. Mąka nulka, stosunek młewa i cena. 288. Obwieszczenie. 289. Obwieszczenie. 290. Ogłoszenie. 291. Cena rzepaku, dostawa rzepaku. 292. Obwieszczenie. 293. Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 20. września 1916. 294. Otwarcie nowych etapowych urzędów pocztowych II klasy. 295. Uszkodzenie przewodów telegraficznych. 296. Waluta koronowa i rublowa. 297. Wypłata wsparć dla rodzin ewakuowanych. 298. Wskazówki dla urzędów gminnych w sprawie dokumentów podróży. 299. Ucieczka wojennych jeńców. 300. Związek Ziemiaków. 301. Towarzystwo wzajemnej pomocy pracowników handlowych i przemysłowych m. Warszawy.

280.

Wyrażenie uznania.

W niedługim bardzo przeciągu czasu przychodzi mi z przykrością pożegnać drugiego kapłana, który opuszcza tutejszy powiat, a to przewielebnego ks. Walentego Ciesielskiego, wikarego w Iłży, który zamianowany proboszczem w Paradyżu gmina Wielka Wola w obwodzie Opoczyńskim opuścił dnia 25. września b. r. obwód, udając się na swe nowe stanowisko.

Jego nadzwyczaj dodatnia i gorliwa praca zwłaszcza około szpitala w Iłży, tudzież na polu społecznym, a w szczególności w sprawach Komitetu ratunkowego tak powiatowego jak i gminnego

zapisła się żywo w pamięci i sercu ludności powiatu, a przede wszystkim gminy Iłży.

Pozwalam sobie w imieniu Komendy obwodowej i mojem własnem wyrazić mu najgorętsze uznanie i podziękowanie za jego niestrudzoną a dodatnią działalność, życząc mu, aby i na nowem stanowisku zaskarbił sobie szacunek, uznanie i miłość wszelkich warstw ludności.

281.

Zaprowadzenie czasu zimowego.

Odnosnie do tutejszego ogłoszenia umieszczonego w Dzienniku urzędowym część IX z dnia 15.

maja 1916 art. 116, przypomina się, że celem wprowadzenia z dniem 1. października czasu zimowego miały być posunięte wskazówki na wszystkich zegarach w nocy z dnia 30. września na 1. października o jedną godzinę wstecz.

282.

Rozporządzenie c. i k. Jenerał-Gubernatora wojskowego z dnia 26-go września 1916 r.

Wykonanie monopolu spirytusu i wódki (przepis wykonawczy).

Na podstawie §§ 2, 5 i 20 rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii z dnia 22-go kwietnia 1916 r., № 55 Dz. Rozp., zarządza się, co następuje:

§ 1.

Wyjątki z pod monopolu.

Z pod monopolu przywozu i sprzedaży (§ 1 rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii) wyjąta jest wódka, sprowadzona z Monarchii austro-węgierskiej, a wyrobiona z owoców lub z domieszką substancji roślinnych (likier, rosolis, rum, koniak i t. d.), jak również wódka, wyrobiona z owoców na terenie okupacyjnym.

Wódka wprowadzona, wyjęta z pod monopolu, podlega opłacie, którą pobrać należy równocześnie z opłatą cłową i która wynosi przy tęgości do 50 stopni alkoholu 50%, a przy wyższej tęgości 75% stopy cłowej.

Opłatą tą objęte są rządowe opłaty komisyjne.

§ 2.

Ograniczenie sprzedaży.

Osoby, upoważnione w myśl § 4 rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii do sprzedaży spirytusu lub wódki, mogą sprzedawać tylko taki spirytus lub wódkę, które są wyjęte w myśl § 1 z pod monopolu, albo zostały nabyte od c. i k. Zarządu Wojskowego, albo wyrobione ze spirytusu lub wódki, nabytych od c. i k. Zarządu Wojskowego.

§ 3.

Ceny nabycia i oddania spirytusu i wódki, ustanowione przez c. i k. Zarząd Wojskowy — ceny sprzedaży.

Producent oddaje c. i k. Zarządowi Wojskowemu spirytus lub wódkę w stanie surowym po 7 kop., w stanie oczyszczonym po 8:2 kop. za jeden stopień wiadrowy alkoholu, w miejscach dostawy, wskazanych przez c. i k. Zarząd Wojskowy. Ilość i tęgość oddanego płynu oznacza się urzędownie w miejscach odbioru, wskazanych przez c. i k. Zarząd Wojskowy każdemu producentowi.

Wynagrodzenie za rafinowanie ustala się na 1 kop. za stopień wiadrowy alkoholu, zawartego w oddanym i oczyszczonym spirytusie.

Ceny wymienione powyżej i wynagrodzenie za rafinowanie (ustęp 1 i 2) odnoszą się tylko do spirytusu, wyprodukowanego z ziemniaków lub zboża. Spirytusu, wyrobionego z innych płodów (z melasy, buraków), jak również spirytusu, otrzymanego przy fabrykacji drożdży prasowanych, nie wolno przerabiać na spożycie, lecz jedynie na cele techniczne lub na wywóz za granicę; ceny i wynagrodzenie za rafinowanie tych rodzajów spirytusu ustawi się w każdym poszczególnym wypadku w razie nabycia ich przez c. i k. Zarząd Wojskowy.

C. i k. Zarząd Wojskowy odstępuje handlarzom koncesyonowanym spirytus lub wódkę po cenie, którą ustalą c. i k. Wojskowe Jeneralne Gubernatorstwo w ten sposób, aby prowizya handlarza nie wynosiła więcej, jak 5% ceny sprzedaży.

Cena sprzedaży ma być uiszczoną w monecie złotej, którą policzoną będzie według ogłoszonej wówczas jej wartości przyjęcia. Urząd odbiorczy upoważnia się do przyjmowania ceny sprzedaży w wypadkach godnych uwzględnienia w innej ustawowej monecie.

Cena sprzedaży wynosi 47 kop. za stopień wiadrowy alkoholu.

Powyższa cena sprzedaży niema zastosowania do wódki, wyjętej według § 1 z pod monopolu, jak również do wódki, wyrobionej z nabytego od c. i k. Zarządu Wojskowego spirytusu z domieszką substancji roślinnych (likier, rosolis, rum, koniak i t. d.).

§ 4.

Warunki odbioru, oddania i sprzedaży.

Odbiór spirytusu lub wódki od producentów uskuteczniają jedynie organa, upoważnione do tego odnośnymi dekrety c. i k. Zarządu Wojskowego.

Spirytus lub wódka oddaje się handlowi jedynie w stanie oczyszczonym, o tężości 50 lub 95 stopni alkoholu, w ilościach co najmniej jednego wiadra (12.299 litrów), w opieczetowanych i w etykiety zaopatrzonych flaszkach o pojemności $\frac{1}{40}$, $\frac{1}{20}$ lub $\frac{1}{4}$ wiadra, albo w opieczetowanych beczkach lub innych naczyniach.

Oddanie do handlu uwidacznia się we flaszkach, beczkach lub innych naczyniach, za pomocą etykiet i pieczęci według wzorów, podanych w załączniku A.

Przy sprzedaży w naczyniach zamkniętych muszą być ceny, po których sprzedaje się spirytus lub wódkę, uwidocznione wyraźnie na odnośnym naczyniu. Przy wyszynku musi się obwieścić w lokalu szynkowym ceny za każdą ósmą część litra, względnie za naczynie o mniejszej pojemności, w którym szynkuje się wódkę.

§ 5.

Transport.

Każdemu transportowi spirytusu lub wódki powinno towarzyszyć urzędowe poświadczenie, że odbywa się on albo w wykonaniu prawa monopolowego c. i k. Zarządu Wojskowego, albo za jego zezwoleniem.

Wyjęte z pod przepisu tego są transporty:

1. likieru, rosolisu, rumu, koniaku i t. d. lub wódki, pędzonej z owoców (§ 1 i § 3 ustęp końcowy);
2. spirytusu lub wódki, oddanych już do handlu przez c. i k. Zarząd Wojskowy (§ 4, ustęp 2).

§ 6.

Obowiązki gorzelń, rafinerii i handlarzy.

Przedsiębiorcy, zajęci wyrobem lub sprzedażą spirytusu lub wódki, mają trzymać się postępowania i przestrzegać wskazań, które wyda każdorazowo c. i k. Zarząd Wojskowy, co do rodzaju wyrobu i obrotu, w sprawie napełniania i rozlewania w na-

czynia, w sprawie oddania i przyjęcia spirytusu i wódki, wreszcie co do obowiązku wykazywania się.

C. i k. Zarząd Wojskowy może powołać do współdziałania przy wykonaniu monopolu spirytusu i wódki związki albo zakłady, tudzież ustanowić dla nich obowiązki i pełnomocnictwa.

§ 7.

Zakres koncesyi sprzedaży.

Koncesya na handel spirytusem lub wódką, podlegającym monopolowi, upoważnia do nabywania takich płynów w tych flaszkach, w których one wydawane bywają przez c. i k. Zarząd Wojskowy (§ 4, ustęp 2).

Koncesya na wyszynk upoważnia do nabywania płynów we wszystkich naczyniach, w których one wydawane bywają przez c. i k. Zarząd Wojskowy, oraz do sprzedaży także w naczyniach niezamkniętych (§ 8 rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii).

Oдноśnie do wódki, niepodlegającej monopolowi, upoważnia koncesya do handlu, do nabywania i do sprzedaży wódki we wszystkich naczyniach zamkniętych, używanych w handlu, a koncesya na wyszynk do nabywania w takichże naczyniach i do sprzedaży także w naczyniach niezamkniętych.

§ 8.

Kontyngent dostawy.

Przedsiębiorcy, zajęci wyrobem spirytusu lub wódki, zgłosić mają najpóźniej do dnia 31-go lipca każdego roku przez Komendy Obwodowe te ilości, które zamierzają z góry wyrobić, względnie przerobić w najbliższym rocznym okresie ruchu (w kampanii), to jest: w czasie od 1-go września jednego do 31-go sierpnia następnego roku. C. i k. Jeneralne Gubernatorstwo zawiadomi następnie pojedyncze gorzelnie, jakie ilości spirytusu i do których rafinerii dostawić mają. Kontyngent dostawy otrzymają wyłącznie gorzelnie rolnicze według swej zdolności produkcyjnej i w stosunku do wielkości uprawionej roli, należącej do gospodarstwa gorzelni, pod warunkiem, że wywaru, otrzymanego przy wyrobieniu wódki, używać będą jako karmy dla bydła.

Gorzelnie i rafinerie, które nie były w ruchu w ubiegłej kampanii, otrzymają tylko wówczas kon-

tyngent dostawy, gdy c. i k. Wojskowe Jeneralne Gubernatorstwo zezwoli na podjęcie ruchu; zezwolenia takiego udzielać się będzie jedynie w miarę rzeczywistej potrzeby.

Przedsiębiorstwa, które dostarczą c. i k. Zarządowi Wojskowemu w ciągu kampanii mniej jak 80% ilości, dostawić się mających, mogą być przez c. i k. Wojskowe Jeneralne Gubernatorstwo zamknięte, o ile nie udowodnią niemożliwości dostarczenia ilości, odpowiadającej zgłoszeniu.

Paragraf ten nie dotyczy wódki, wyrobionej z domieszką substancji roślinnych (likier, rosolis, rum, koniak i t. d.), jak również wódki, pędzonej z owoców.

§ 9.

Spirytus denaturowany.

Przywóz i sprzedaż spirytusu denaturowanego nie podlega niniejszemu rozporządzeniu i będzie przez c. i k. Wojskowe Jeneralne Gubernatorstwo osobnymi przepisami unormowane. Także sposób denaturowania i sprowadzania środka denaturacyjnego będą ustalone.

§ 10.

Z a n i k i.

Gorzelniom rolniczym przyznaje się opust zanikowy w ilości 2% całorocznej produkcji. Ten opust zanikowy obejmuje wszystkie straty gorzelnii, powstałe przy wyrobie, w magazynie i z powodu transportu.

Dalsze bonifikowanie gorzelnii niema miejsca.

§ 11.

Postanowienia przejściowe.

Zapasy spirytusu, znajdujące się w dniu 1-go października 1916 r. w gorzelniach i rafineryach, będą odebrane przez c. i k. Zarząd Wojskowy po cenie i pod warunkami, które wymienia § 3 niniejszego rozporządzenia.

Opłata monopolowa, uiszczona poprzednio za te ilości, będzie przy odbiorze zwrócona, przyczem przyznaje się dla spirytusu rektyfikowanego dodatków w wysokości 2% na pokrycie strat rafinacyjnych i składowych, zatem po 30'6 kop. za stopień wiadrowy odebranego, rektyfikowanego spirytusu.

Zapasy spirytusu i wódki od jednego wiadra w górę, które znajdują się w dniu 1-go października 1916 r. w magazynach (hurtowniach) i u handlarzy, podlegają opłacie dodatkowej w wysokości 4 kop. za stopień wiadrowy alkoholu.

§ 12.

Wejście w życie.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1-go października 1916 r.

C. i k. Jenerał-Gubernator wojskowy:

KAROL KUK, w. r.

zbrojmistrz polny.

Rozporządzenie c. i k. Jenerał-Gubernatora wojskowego z dnia 26-go września 1916 roku.

№ 107.551/F. A.

Powołanie Związku przedsiębiorców gorzelnii z siedzibą w Lublinie do współdziałania przy wykonaniu monopolu spirytusu i wódki.

W odniesieniu do § 6. rozporządzenia c. i k. Jenerał-Gubernatora wojskowego z dnia 26. września 1916 roku, Dziennik rozporządzeń № 75, dotyczącego wykonania monopolu spirytusu i wódki (przepis wykonawczy) zarządza się, co następuje:

Artykuł I.

Związek przedsiębiorców gorzelnii z siedzibą w Lublinie ma na terenie c. i k. Jenerał-Gubernatorstwa wojskowego w Lublinie odbierać stopniowo z gorzelnii spirytus w ilościach, które zostały jako kontyngent przyznane i podane do wiadomości pojedynczym gorzelniom przez c. i k. Jenerał-Gubernatorstwo wojskowe w myśl § 8. wymienionego wyżej przepisu wykonawczego.

Związek ma odbierać spirytus w tych rafinerych, którym c. i k. Jenerał-Gubernatorstwo wojskowe dotyczące gorzelnie przydzieliło, na podstawie umów, zawartych poprzednio dla rektyfikowania spirytusu między Związkiem a rafineryami.

Związek ma przedłożyć te umowy c. i k. Jenerał-Gubernatorstwu wojskowemu najpóźniej do

czasu, w którym nastąpi ogłoszenie kontyngentu, udzielonego gorzelniom. Także o umowach, zawartych dodatkowo z rafineriami, tudzież o zmianach w przedłożonych poprzednio umowach ma być c. i k. Jenerał-Gubernatorstwo wojskowe zawiadomione.

W razie zapotrzebowania spirytusu dla celów wojskowych mają gorzelnie względnie Związek przedsiębiorców gorzelní dostawić spirytus przede wszystkim i bezzwłocznie c. i k. Zarządowi wojskowemu, i to: spirytus surowy po cenie 7 kop. loco stacya kolejowa, zaś spirytus rektyfikowany po cenie 8·2 kop. loco rafinerya za stopień wiadrowy alkoholu.

W wypadku takim badać się będzie ilość i tęgość spirytusu surowego w gorzelní, zaś spirytusu rektyfikowanego w rafinerii.

Związek ma podać do wiadomości odnośnych Komend Obwodowych spis osób, zajętych przy wykonaniu monopolu spirytusu i wódki. Osoby te muszą być pełnoletnie i nieposzlakowane i mają się zgłosić do odnośnej Komendy Obwodowej w celu otrzymania dekretu upoważniającego (§ 4, ustęp 1. przepisu wykonawczego). Związek odpowiada za czynności i zaniedbania wszystkich organów, zaopatrzonych dekretami upoważniającymi, tudzież za to, aby żadne inne osoby nie były zajęte wykonywaniem egzekutywy względem stron.

Artykuł II.

Za spirytus surowy, odebrany w myśl art. 1. niniejszego rozporządzenia, ma Związek uiścić poszczególnym gorzelniom w terminie miesięcznym cenę, ustanowioną w § 3, ustęp 1. przepisu wykonawczego, przyczem służy za podstawę urzędowe zbadanie ilości i tęgości spirytusu, dokonane w rafinerii; natomiast rafineriom, które otrzymały surowy spirytus do oczyszczenia, płaci Związek w terminie wzajemnie umówionym 1 kop., tytułem kosztów rafinowania za stopień wiadrowy oczyszczonego i dostawionego spirytusu.

Artykuł III.

Związek ma oddawać handlowi spirytus i wódkę w stanie, w rodzaju i w ilościach, przewidzianych w § 4, ustęp 2. przepisu wykonawczego, po cenach, które c. i k. Jenerał-Gubernatorswo

wojskowe ustanowi na podstawie § 3, ustęp 4. tegoż przepisu i organom Związku każdorazowo do wiadomości poda.

Wiele spirytusu lub wódki w stanie oczyszczonym może przejść do handlu, oblicza się z ilości spirytusu surowego, odebranego do rektyfikacyi.

Na 100 % spirytusu surowego, odebranego do rektyfikacyi, policza się 96 % spirytusu rektyfikowanego pierwszej jakości; 4 % odpada na wszelkie zaniki (straty rafinacyjne, składowe, transportowe i przy rozlewie) i na uboczne produkta rektyfikacyjne (fuzle, etery i t. d.).

Całkowity obrachunek zaników i ubocznych produktów rektyfikacyjnych odbędzie się po ukończeniu kampanii (§ 8. przepisu wykonawczego), mianowicie w pierwszych dniach września, albo też z dniem zwolnienia Związku od współdziałania przy wykonaniu monopolu spirytusu i wódki. Związek ma zapłacić Zarządowi wojskowemu za każdy ubytek, znaleziony przy obrachunku, a przekraczający dozwoloną miarę, należytość, wynoszącą 34 kop. od stopnia wiadrowego alkoholu, do kasy c. i k. Komendy Obwodowej w przeciągu trzech dni.

Uboczne produkta rektyfikacyjne (etery, fuzle, wody płóczkowe i t. d.) pozostają własnością Związku, nie wolno ich jednak przerabiać na wódkę do picia.

Spirytus lub wódka gotowe do handlu wytrzymać muszą następującą próbę:

10 części spirytusu oczyszczonego o tęgości conajmniej 95 % miesza się z 9 częściami kwasu siarkowego o ciężarze właściwym 1·84; mieszanina ta, ogrzana do wrzenia, ma pozostać bezbarwną.

Artykuł IV.

Związek ma dostawiać spirytus lub wódkę, gotowe do handlu, z rafinerii do magazynów (hurtowni), założonych przez Związek, gdzie następuje przelanie do naczyń pod dozorem organów skarbowych w umyślnie na ten cel urządzonych rozlewniach, przyczem należy dokładnie przestrzegać postanowień § 4 przepisu wykonawczego.

Związek ma utrzymywać na składzie w magazynach stały zapas wyrobów wódczanych we wszystkich przepisanych miarach, odpowiadający bieżącemu zapotrzebowaniu.

Na etykietach, przewidzianych przepisem wykonawczym, mają być uwidocznione następujące ceny sprzedaży:

- a) przy 50-stopniowej wódce:
na drewnianych naczyniach
objętości 1 wiadra	23 R. 50 kop.
na fiaskach objętości 1/40
wiadra	— R. 59 kop.
na fiaskach objętości 1/20
wiadra	1 R. 18 kop.
na fiaskach objętości 1/4
wiadra	5 R. 88 kop.
- b) przy 95-stopniowej wódce:
na drewnianych naczyniach
objętości 1 wiadra	44 R. 65 kop.
na fiaskach objętości 1/40
wiadra	1 R. 12 kop.
na fiaskach objętości 1/20
wiadra	2 R. 24 kop.
na fiaskach objętości 1/4
wiadra	11 R. 17 kop.

Powyższe kwoty nie obejmują ceny naczyń, która ma być uwidoczniiona na etykietach obok ceny napoju.

Związek może oddawać spirytus lub wódkę tylko z magazynów i tylko takim handlarzom, którzy wykażą się koncesją po myśli § 6 rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii; postępowanie Związku ma być przytem jednolite wobec wszystkich handlarzy rejonu przydzielonego hurtowni.

Artykuł V.

Spirytusu przeznaczonego do handlu nie wolno wywozić z rafinerji do magazynów (rozlewni) przed uiszczeniem przez Związek do kasy odnośnej c. i k. Komendy Obwodowej opłaty w wysokości 34 kop. za każdy wywieść się mający stopień wiadrowy alkoholu.

Ta opłata stanowi sumę ryczałtową czystego dochodu, który wpłynie do c. i k. Zarządu wojkowego.

Reszta ustanowionej ceny sprzedaży jest nieograniczoną własnością Związku, jako zwrot uiszczonej za spirytus surowy ceny, kosztów rafinowania, zaników, wydatków na transport i wszystkich innych kosztów Zarządu.

Artykuł VI.

Związek ma skutecznie wpłaty do c. i k. Zarządu wojkowego monetą złotą i walutą rosyjską w tych rozmiarach, w jakich pobiera ją za oddane ilości spirytusu lub wódki.

Artykuł VII.

Związek ma przestrzegać dokładnie wszystkich ustanowionych przepisów, dotyczących wyrobu i rafinowania spirytusu i wódki, przewozu, przelewu, wypłaty, prowadzenia ksiąg i rachunków, przedkładania sprawozdań i t. d., ma także na polecenie c. i k. Jenerał-Gubernatorstwa wojkowego prowadzić dalsze książki i zapiski, tudzież przedkładać sprawozdania i wykazy.

Organa c. i k. Zarządu wojkowego mogą wykonywać prawo dozoru, przewidziane w § 11. ustęp. 2. rozporządzenia Najwyższego Wodza Armii, nad wszystkimi agendami Związku i jego członków.

Artykuł VIII.

Związek ma przy prowadzeniu wszystkich agend dawać pewność, że istotnie rozporządzenie Najwyższego Wodza Armii z dnia 22. kwietnia 1916 roku i przepis wykonawczy c. i k. Wojkowego Jeneralnego Gubernatorstwa z 26. września 1916 r. ściśle przestrzegane będą i że wszystkie ilości spirytusu i wódki, nabyte w drodze przemytnictwa lub innych oszukańczych machinacyi, dostawione będą do urzędowego zajęcia.

Artykuł IX.

Dla zabezpieczenia wykonania wszystkich zarządzeń c. i k. Zarządu Wojkowego ma Związek dostarczyć c. i k. Wojkowemu Jeneralnemu Gubernatorstwu kaucyi w kwocie 50.000 koron i złożyć ją gotówką lub w papierach pupilarnych najpóźniej w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

C. i k. Wojkowe Jeneralne Gubernatorstwo może w razie przekroczeń nakładać na Związek, względnie na te organa jego, które winę ponoszą, kary porządkowe od 10 do 1000 Rubli.

Kaucya powyższa stanowi porękę za niezapłacone kary.

Za wszelkie szkody, przewyższające powyższą kaucyę a wynikłe dla c. i k. Zarządu Wojkowego

przez niewypełnienie przez Związek lub jego organa postanowień niniejszego rozporządzenia, ręczy Związek całym swoim majątkiem i przedsiębiorstwami spirytusowymi swych członków, dalej każdy przedsiębiorca gorzelnii przynależnym gospodarstwem rolnem i innym majątkiem, w stosunku do wywiezionego z przedsiębiorstwa swego spirytusu lub wódki.

Kaucya będzie zwrócona Związkowi zaraz po zwolnieniu Związku od współdziałania przy wykonaniu monopolu spirytusu i wódki, względnie po wypełnieniu wszystkich jeszcze płynnych zobowiązań.

Artykuł X.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. października 1916 roku, o ile Związek do tego dnia zaprowadzi wszystkie urządzenia, potrzebne do wykonania monopolu.

W razie niedotrzymania tego terminu nakłada się na Związek karę w kwocie 100 Rubli za każdy dzień opóźnienia, o ile Związek nie udowodni, że niedotrzymanie terminu powstało bez jego winy.

Artykuł XI.

W razie zwolnienia Związku od współdziałania przy wykonaniu monopolu spirytusu i wódki, ma Związek oddać c. i k. Zarządowi wojskowemu zapasy spirytusu i wódki, znajdujące się w rafineriach, po cenie następującej za stopień wiadrowy alkoholu:

- a) za spirytus surowy w rafinerii . 7 kop.
- b) za spirytus rafinowany w rafinerii 8·2 kop.

Do zbycia spirytusu lub wódki, znajdujących się w magazynach (rozlewniach), koncesyonowanym sprzedawcom ustanowi się odpowiedni przeciąg czasu.

W razie zniesienia c. i k. Zarządu Wojskowego w Polsce, nie mają zastosowania postanowienia poprzedniego ustępu, dotyczące oddania zapasów spirytusu i wódki.

C. i k. Jenerał-Gubernator wojskowy:

KAROL KUK, w. r.

zbrojmistrz polny.

DODATEK.

Postanowienia, dotyczące uiszczenia opłaty dodatkowej z powodu wykonania monopolu spirytusu i wódki (§ 11. przepisu wykonawczego z 26-go września 1916 roku).

Artykuł I.

Przedmiot opłaty dodatkowej.

Zapasy spirytusu i wódki, znajdujące się w dniu 1. października 1916 roku w magazynach (hurtowniach, składach) i u handlarzy (łącznie z szynkarzami), które przeszły do wolnego obrotu z przeznaczeniem na sprzedaż, podlegają opłacie dodatkowej po 4 kop. za stopień wiadrowy alkoholu.

Artykuł II.

Uwolnienie z pod opłaty dodatkowej.

Opłacie dodatkowej nie podlegają wszystkie ilości przetworów ze spirytusu i wódki: a) wprowadzone z Monarchii austro-węgierskiej, a wyjęte z pod monopolu (§ 1. przepisu wykonawczego), dalej b) nabyte przez c. i k. Zarząd Wojskowy, jak również c) będące własnością gospodarstw domowych, a nie przeznaczone do sprzedaży, dalej d) znajdujące się w magazynach i u handlarzy poniżej jednego wiadra absolutnego alkoholu.

Artykuł III.

Oznajmienie.

Osoby posiadające zapasy przetworów ze spirytusu lub wódki, które podlegają opłacie dodatkowej według Art. I., mają zgłosić w przynależnej c. i k. Komendzie posterunku Straży Skarbowej najpóźniej do 6 października 1916 r. pisemnie na trzech egzemplarzach ilość i tęgość, tudzież miejscowość i miejsce przechowania zapasów, według stanu z dnia 1. października 1916 r.

Organ skarbowy ma zbadać ścisłość dat doręczonych oznajmienia i potwierdzić na wszystkich trzech egzemplarzach dzień doręczenia. Oznajmienia skrobane, poprawiane lub niekompletne należy odrzucić.

Jeden egzemplarz oznajmienia zwraca się stronie.

Artykuł IV.

Zbadanie ilości i tężości.

Ilość przetworów spirytusu lub wódki, będących w zapasie, ustala się według rzeczywistej pojemności poszczególnych naczyń, a przy naczyniach niepełnych przez obliczenie kubiczne.

Przy naczyniach tej samej wielkości oznacza się zawartość jednego naczynia z każdej wielkości; obliczenie ilości następuje potem rachunkowo przez pomnożenie zawartości przez ilość naczyń.

Tęgość przetworów ze spirytusu i wódki, podlegających oznajmieniu, oblicza się na podstawie następujących liczb przeciętnych:

1. dla spirytusu 90 stopni alkoholu
2. dla esencji spirytusowych 70 stopni alkoholu
3. dla rumu, koniaku, śliwowicy, wódki francuskiej 60 stopni alkoholu
4. dla zwykłej wódki do picia i dla innych przyrządzanych, jednak nie słodzonych wódek 50 stopni alkoholu
5. dla likieru, rosolisu i innych wódek słodzonych 35 stopni alkoholu

Artykuł V.

Załatwienie oznajmienia.

Na podstawie oznajmienia następuje urzędowe zbadanie ilości i tężości zapasów spirytusu i wódki po myśli Art. IV.

Ilości spirytusu i wódki, sprzedane od dnia 1. października 1916 r., dolicza się do zapasów urzędownie zbadanych, natomiast pobrane z Zarządu monopolowego od tychże odejmuje. Wynik urzędowego zbadania i przypadającą opłatę dodatkową wpisuje się w równym brzmieniu do trzech egzemplarzy oznajmienia.

Strona jest obowiązana uiścić wymierzoną opłatę dodatkową w kasie przynależnej c. i k. Komendy obwodowej w przeciągu dni ośmiu i ma przedłożyć przynależnej c. i k. Komendzie poste-

runku Straży Skarbowej egzemplarz oznajmienia, zaopatrzone datami zapłaty i przechować tenże do końca listopada 1916 roku.

C. i k. Komenda posterunku Straży Skarbowej ma zaopatrzyć obydwie zatrzymane egzemplarze oznajmień datami zapłaty i przedłożyć po jednym egzemplarzu tychże za imiennym spisem przynależnej c. i k. Komendzie obwodowej najpóźniej do 24. października 1916 roku, natomiast pozostawić u siebie trzecie egzemplarze oznajmień dla celów kontroli i dozoru zapłaty ewentualnych zaległości.

Artykuł VI.

Transport.

Przetwory ze spirytusu i wódki, będące w transporcie w czasie poboru opłaty dodatkowej, ma odbiorca po przybyciu ich na miejsce przeznaczenia zgłosić przepisowo najpóźniej do dni trzech w odnośnej c. i k. Komendzie posterunku Straży Skarbowej i zapłacić przypadającą opłatę dodatkową. Do tych transportów odnoszą się również postanowienia Art. V.

Artykuł VII.

Prawo kontroli.

Osoby, podlegające opłacie dodatkowej, mają obowiązek wykazywania po koniec listopada 1916 r. poboru swoich zapasów spirytusu i wódki i znajdują się w tym względzie pod kontrolą skarbową przez powyższy okres czasu.

Artykuł VIII.

Postanowienia karne.

Jeżeli zaniedbano przepisowego zgłoszenia zapasu spirytusu lub wódki, posiadanego w dniu 1. października 1916 r., albo jeżeli ilość oznajmiona była mniejszą o 10% od znalezionej, wymierza c. i k. Komenda obwodowa karę w wysokości dwu do czterokrotnej ukróconej opłaty dodatkowej, a zapasy niezgłoszone do dnia 6. października 1916 roku ogłasza się za przepadłe. — W razie nieuiszczenia opłaty dodatkowej należy zawiesić odpowiedzialną karę aresztu.

Zapasy spirytusu lub wódki przepisowo zgłoszone — o ile są przedmiotem skarbowego monopolu sprzedaży napojów — można sprzedawać do włącznie 15. października 1916 roku na podstawie dotychczasowych koncesji bez umyślnego upoważnienia.

283.

Przyjmowanie robotników dobrowolnie zgłaszających się.

C. i k. Generalne Gubernatorstwo wojskowe zarządziło reskryptem z dnia 12. września 1916 r. L: Gst Pr. № 13323/16, aby dla wykonania robót ziemnych i drogowych nad Wisłą tworzyć oddziały robotnicze z osób dobrowolnie zgłaszających się do roboty na podstawie podanego niżej kontraktu pracy.

Urzędom gminnym poleca się, aby treść kontraktu pracy podawały od czasu do czasu do publicznej wiadomości za pomocą pisemnych obwieszczeń i przy sposobności większych zebrań ludności jak na przykład na targach, przy kościołach po nabożeństwie i t. p.

Osoby, zamierzające wstąpić do pracy, winny zgłosić się w urzędzie gminnym swego miejsca zamieszkania i podpisać tam deklaracje, że treść kontraktu pracy jest mu dokładnie znana i że na warunki w kontrakcie zawarte w zupełności się godzą.

Te deklaracje wraz z wykazem osób, które zgłosiły się do pracy, mają urzędy gminne co tygodnia tu przedkładać, poczem c. i k. Komenda obwodowa udzieli wskazówek, gdzie i kiedy mają osoby zgłaszające się do roboty stawić się.

Należy zwrócić uwagę osobom zgłaszającym się, aby ze względu na zbliżającą się zimę zaopatrzyły się w ciepłą odzież.

W końcu zwraca się uwagę, iż postanowienia te nie mają zastosowania do pracujących już przy drogach oddziałów robotniczych.

Treść kontraktu pracy jest następująca.

KONTRAKT PRACY dla polskich robotników cywilnych.

1. Niżej umieszczony kontrakt pracy jest ważnym wyłącznie dla tych robotników, którzy zgłosili się dobrowolnie do robót dla wojsko-

wego Zarządu w obrębie Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego.

2. Pracodawcą (służbodawcą) jest właściwa Komenda obwodowa t. j. Komenda obwodowa stałego miejsca pobytu robotnika. Kierownicy polskich grup robotniczych są zastępcami pracodawcy.

3. Jako robotnicy mogą być przyjęci:

a) wszyscy zdolni do pracy mężczyźni;

b) wszystkie zdolne do pracy kobiety i dziewczęta powyżej 18-stu lat;

c) wszyscy chłopcy w wieku od 15 do 18 lat, o ile są odpowiednio silni i rozwinięci.

4. Robotnicy zobowiązują się wszystkie powierzone im roboty wykonywać wiernie i sumiennie.

5. Dzienny czas pracy wynosi 9 godzin. Do tego czasu nie należy wliczać drogi do miejsca pracy i z powrotem, o ile odbyte jej nie przenosi pół godziny pieszo, następnie koniecznych przerw na wypoczynek. Dalszy podział czasu dla roboty (odpowiednio do pory roku) pozostawia się do rozporządzenia pracodawcy względnie jego zastępców. W każdym razie jednak należy robotnikom zapewnić 1½-godzinną przerwę południową a potem po ½ godziny przed południem i po południu.

Godzin nadliczbowych nie można od nikogo żądać; dobrowolne nadliczbowe godziny pracy należy wynagradzać 1/10 płacy dziennej za godzinę.

Nie pracuje się w niedziele i w dniu świąteczne, ogłoszone każdorazem w rozkazie Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego.

6. Płacę dzienną ustanawia się w następujący sposób:

a) dla robotników zatrudnionych sposobem terytoryalnym (w obrębie obwodu stałego miejsca pobytu):

dla wyrobników dziennych 3 kor.

dla profesjonalistów, jeżeli są zatrudnieni w swoim zawodzie a nie jako wyrobnicy dzienni, 4 kor.

dla kwalifikowanych robotników, następnie dla wszystkich przodowników partyi 6 kor.

dla kobiet, dziewcząt i chłopców 2 kor.

b) dla robotników zatrudnionych sposobem eksterytoryalnym (poza obrębem obwodu stałego miejsca zamieszkania):

dla wyrobników dziennych 4 kor.

dla profesjonalistów, jeżeli są zatrudnieni w swoim zawodzie, a nie jako wyrobownicy dzienni, 5 kor.

dla kwalifikowanych robotników, następnie dla wszystkich przodowników partyi 7 kor.

dla kobiet, dziewcząt i chłopców 3 kor.

7. Wypłata zarobków ma się odbywać tygodniowo z dołu, a co do tego ma być prowadzony dokładny zapissek (lista pracy). Robotnikom, pracującym sposobem terytorjalnym, należy się płaca dzienna tylko za dni robocze; pracujący sposobem eksterytorjalnym otrzymują połowę płacy dziennej także za niedziele i za święta, oznaczone w punkcie 5).

Należyte wypłacenie zarobków winien zastępca pracodawcy potwierdzić na liście pracy.

8. Poszczególne roboty, które ma oznaczyć bliżej pracodawca (zastępca), mogą być wykonywane także w akordzie. O tem rozstrzyga pracodawca, do którego również należy ustanowienie płac akordowych po poprzednim porozumieniu się z robotnikami.

9. Do zabezpieczenia dotrzymania wszystkich przez robotników przyjętych zobowiązań służy „kaucya”. Wynosi ona u przodowników partyi 50, u innych mężczyzn 30, u kobiet, dziewcząt i chłopców 20 kor. i ma być w ten sposób stopniowo drogą ciągłego odciągania od płacy tygodniowej zbierana, że przodownik partyi po 10, inni mężczyźni po 6, wszyscy inni robotnicy po 10 kor. mają płacić przez 5 po sobie następujących tygodni. Kaucye będą przechowane u kierowników grup i zwracane przy normalnem rozwiązaniu kontraktu pracy.

10. Każdemu ugodzonemu robotnikowi przysługuje prawo 14-dniowego wypowiedzenia kontraktu pracy. Wypowiedzenie należy wnieść u przełożonego kierownika grupy i ma być ono z reguły przyjęte, jeżeli szczególne powody nie wymagają wyjątków. Dokonane wypowiedzenie zgłasza kierownik grupy z równoczesnym żądaniem zastępcy właściwej Komendy obwodowej, która robotnika zwalnia i dostawia zastępcę. Dostawianie zastępców będzie się odbywać w zasadzie 2 razy w miesiącu.

11. Robotnik ma prawo umowę o pracę natychmiast rozwiązać.

a) jeżeli organa nadzorcze robotnika znieważają cielesnie;

b) jeżeli robotnikowi ujmuje się z oznaczonej płacy;

c) jeżeli robotnica jest w nieobyczajny sposób nagabywana przez organ nadzorczy.

W tych wypadkach nie może pracodawca robotnikowi niczego z jego kaucyi potrącać i jest obowiązany wypłacić mu 3-dniową płacę tytułem odprawy na podróż powrotną.

12. Każdy robotnik zobowiązuje się być bezwarunkowo posłusznym zarządzeniom pracodawcy (jego zastępcy) i przodowników partyi przy pracy.

Pracodawcy (jego zastępcy) przysługuje prawo rozwiązać kontrakt pracy natychmiast, to znaczy odprawić robotnika z miejsca, przyczem robotnik nie ma prawa żądać zapłaty z tytułu 14-dniowego wypowiedzenia:

a) jeżeli robotnik nawet mimo dwukrotnego upomnienia jest nieposłusznym zarządzeniom służbowym pracodawcy (jego zastępcy);

b) jeżeli robotnik przodownika partyi lub zastępcę pracodawcy znieważa, lub nawet czynny opór stawia, również jeżeli swym współtowarzyszom zagraża w sposób gwałtowny;

c) jeżeli robotnik dopuszcza się kradzieży albo staje się winnym podburzania, w końcu;

d) jeżeli robotnik okazuje się niezdolnym do ugodzonych robót.

W oznaczonych (ad a, b i c) wypadkach ma pracodawca prawo zatrzymać kaucyę robotnika. We wszystkich wypadkach, pod a, b, c, wymienionych, robotnik sam ma ponieść ewentualne koszty podróży powrotnej.

Jeżeli robotnik nie przychodzi do roboty bez zezwolenia pracodawcy (zastępcy) albo jeżeli w czasie pracy dopuszcza się pijaństwa, to pracodawca jest uprawniony za każdy raz potrącić robotnikowi przy najbliższej wypłacie 50 halerzy tytułem kary konwencyonalnej.

Za czas pracy, opuszczony z powodu wydalenia się albo wskutek pijaństwa, ma pracodawca odciągnąć zarobek, przypadający za ten czas. Jeżeli robotnik samowolnie nie przychodzi do roboty przez trzy dni z rządu, to ma być natychmiast oddalony, przyczem traci kaucyę i prawo do 14-dniowego wypowiedzenia.

13. O pomieszczenie stara się w razie potrzeby kierownik grupy.

14. Wyżywienie mają wszyscy robotnicy pokryć z własnej kieszeni i o nie też z reguły sami się starać.

Mogą oni urządzać sobie własną menaż, która ma być prowadzona pod nadzorem i kontrolą kierownika grupy. Zakupno środków spożywczych z wojskowych spiżarni (Fassungsstellen) jest dozwolone.

15. Narzędzia otrzymane przez robotników od pracodawcy (jego zastępcy) mają być swego czasu (po ukończeniu pracy) zwrócone. Do zwrotu zagubionych narzędzi są robotnicy zobowiązani; za uszkodzenia jednak—o ile nie spowodowali ich rozmyślnie—nie odpowiadają.

16. Po ukończeniu albo wstrzymaniu roboty przydzielonej pewnej grupie robotniczej mogą być wszyscy robotnicy każdego czasu ewentualnie natychmiast odprawieni przez pracodawcę. Gdzie to tylko możliwe, trzeba robotników o tem zarządzeniu na czas zawiadomić (mniej więcej 14 dni przedtem).

17. Przypadłe kaucyje, dalej kary konwencjonalne należy traktować jako dochody Zarządu wojskowego, których użyje ten ostatni według własnego uznania na cele urządzeń dobroczynnych dla robotników.—Należy je przesłać do właściwej Komendy obwodowej.

18. Wszystkim robotnikom, zatrudnionym poza obrębem gminy ich stałego miejsca zamieszkania, wolno przekazać zasiłki lub oszczędności dla swoich rodzin, rodziców, rodzeństwa i t. d. Kierownicy grup i właściwe Komendy obwodowe będą pośredniczyć przy tych przesylkach.

19. Robotnicy, którzy wskutek poleconych im robót bez własnej winy zachorowali (ulegli wypadkowi, uszkodzeniu), nie pobierają płacy, mają jednak prawo do korzystania z bezpłatnej pielęgnacji lekarskiej w zakładach sanitarnych w obrębie Jen. Gub. wojskowego (z wyjątkiem rezerwowych szpitali dla armii), a mianowicie: chorzy—przez 14 dni, tacy zaś, którzy ulegli wypadkowi i uszkodzeniu, aż do wyzdrowienia (wypuszczenia ze szpitala). W żadnym jednak wypadku nie uzyskuje się prawa do stałego zaopatrzenia. Wypowiedzieć należy z równoczesnym wypuszczeniem ze szpitali robotnikom, którzy zachorowali, jeżeli w ciągu 14 dni nie wyzdrowieją po upływie tego czasu (automa-

tycznie), tym zaś, którzy ulegli wypadkowi (uszkodzeniu), o ile nie są więcej zdolnymi do pracy. Tym ostatnim należy wypłacić jako odprawę 14-dniową płacę.

Chorzy mogą po wypowiedzeniu im jeszcze 14 dni (zatem łącznie 4 tygodnie) bezpłatnie być pielęgowani w szpitalu.

Jeżeli robotnik w razie zachorowania nie żąda przyjęcia do zakładu sanitarnego i pozostanie w pielęgnacji domowej, to nie ma żadnego prawa do odszkodowania.

20. Przewóz robotników kolejami w służbie odbywa się jako transport, zatem dla robotników bezpłatnie. Tem są objęte także transporty uzupełniające.

21. We wszystkich sprawach spornych, wynikających z niniejszego kontraktu pracy, rozstrzyga sąd obwodowy stałego miejsca pobytu robotnika.

Ze względu na to, że warunki pracy są korzystne, jak to z powyższego kontraktu widocznem jest, wyraża c. i k. Komenda obwodowa nadzieję, że urzędy gminne dołożą wszelkich starań, aby jak najwięcej osób zgłosiło się do pracy.

284.

Obwieszczenie

w sprawie zgłaszania środków transportowych.

Na zasadzie § 5 rozporządzenia c. i k. Naczelnego Wodza Armii z 22. grudnia 1915 roku, w sprawie poboru środków przewozowych, dla celów wojskowych wzywa się właścicieli i posiadaczy środków przewozowych, by w czasie od 8 godziny rano dnia 6. października do godziny 8 wieczorem dnia 20. października b. r. zgłosili w swoim urzędzie gminnym ilość, gatunek będących w ich posiadaniu zwierząt do jazdy wierzchem, pociągowych i juczych, wozy przeznaczone do pociągu siłą zwierzęcą i motowoz, następnie należące do nich przybory do jazdy, uprząże i ryszunki dla zwierząt juczych.

Zgłoszenia należy dokonać o ile możności pisemnie za pomocą formularza zgłoszenia, który można otrzymać bezpłatnie w urzędzie gminnym, albo też ustnie.

Posiadacze środków przewozowych są obowiązani po myśli § 4 powołanego wyżej rozporządzenia c. i k. Naczelnego Wodza zgłosić w swoim urzędzie gminnym każdą zmianę, która zajdzie co do środków transportowych w czasie od chwili ich zgłoszenia aż do chwili przeprowadzenia ich klasyfikacji, a to w ciągu tygodnia od zaszłej zmiany.

Prośby o zwolnienie na podstawie powodów, uzasadniających zwolnienie w myśl § 10 rozporządzenia c. i k. Naczelnego Wodza Armii, należy wnieść przy sposobności zgłoszenia środków przewozowych i uwidocznic w odnośnej rubryce zgłoszenia. Dowody co do istniejących powodów zwolnienia należy przedłożyć urzędowi gminnemu przy sposobności zwrócenia mu formularza zgłoszenia po wypełnieniu tegoż, albo też równocześnie z dokonywanem ustnem zgłoszeniem.

Powody, uzasadniające zwolnienie i wymagane co do tego dowody, są uwidocznione na odwrotnej stronie formularza zgłoszenia.

Posiadacze środków przewozowych, którzy nie zastosują się do podanych wyżej postanowień, będą w myśl zawartych w § 23 powołanego wyżej rozporządzenia c. i k. Naczelnego Wodza postanowień karnych ukarani grzywną do 3.000 koron lub karą aresztu do 3 miesięcy, ewentualnie obok kary pieniężnej także jeszcze karą aresztu do jednego miesiąca, a to o ile ich czyn nie będzie podlegał surowszej karze.

285.

Obwieszczenie w sprawie zużytkowania zboża.

Na mocy rozporządzenia c. i k. Generalnej Gubernii Wojskowej w Lublinie z dnia 26. września 1916. E. V. Praes. № 13901. zarządza się:

1.) **Jęczmień** zalicza się odtąd **do ziarna na chleb**, karmienie koni jęczmieniem jest surowo wzbronionem.

2.) **Ilość zboża na głowę** dziennie zmniejsza się dla producentów na 366 gr. zboża — 300 gr. mąki, dla nieproducentów zaś 250 gr. zboża — 200 gr. mąki na głowę dziennie pozostaje nadal w tej samej wysokości.

Komitety ratunkowe mają brać pod najściślejszą uwagę obie ilości przy wydawaniu kart na zakupno zboża i do młyna i mają prowadzić dokładny register wydanych kart, który każdorazowo podlega kontroli c. i k. Komendy obwodowej.

3.) **Ilość karmy na konia** dziennie ustala się na $1\frac{3}{4}$ kg. owsa, owies zaś nie może być zastąpiony jęczmieniem.

4.) Właściciele majątków i gruntów mają **połowę swego kontyngentu zbożowego** bezwarunkowo do 31. grudnia b. r. do magazynów dostawić.

Karę konwencyonalną za 1 q. pozostałego zboża podwyższa się do 60 kor.

Kara może być ściągniętą odpowiednią ilością zboża.

5.) **Przeciw niedozwolonemu handlowi** i przemytnictwu zbożem na przyszłość postępować się będzie **bezwzględnie**.

Pochwyceni zostaną uwięzieni i będą pozostawać w więzieniu aż do zapadnięcia wyroku.

Na przyszłość nie tylko naładowany towar na wozie, ale koń z wozem zostanie również skonfiskowany.

Osoby, które uprawiają przemytnictwo zbożem, będą sądownie ścigani.

Do tych zaliczają się także właściciele gruntów, którzy sprzedają zboże osobom, nieuprawnionym do zakupna.

286.

Obwieszczenie w sprawie odstawy zboża kontyngentowego.

Odstawa zboża do magazynów monopolowych jest jeszcze ciągle zupełnie niedostateczna.

Ponownie i usilnie zwraca się uwagę właścicielom dóbr i gruntów, iż każdy z nich, który uprawiał więcej niż cztery morgi, posiadać musi kartę rozdziału kontyngentu i obowiązany jest kontyngent odstawić pod rygorem ukarania go dotkliwą grzywną, która i w naturze ściągniętą być może.

Nowy rozkaz Wyższej Komendy poleca ostro, iż pierwsza połowa kontyngentu już 31. grudnia b. r. dostawioną być musi.

Zwolnienie od dostawy tej pierwszej połowy jest wykluczone!

Aby zapobiedz marnowaniu zboża, będą młyny, od miesiąca października począwszy, w każdym miesiącu od dnia 16—30-go zamknięte.

Mielenie w młynach w porze nocnej jest wzbronione, a to (od 8 g. wieczorem do 4 g. rano). Rekwizycya zboża przez żandarmerję jest tylko koniecznym środkiem pomocniczym i nie zwalnia nikogo od obowiązku dobrowolnej dostawy, jednakże odebrane zboże zalicza się na poczet kontyngentu.

Pokwitowania przechowywać należy, jako dowód.

C. i k. Komenda obwodowa apeluje po raz ostatni do lojalnych przekonań i zdrowego rozsądku ludności rolnej, by cały nadmiar zboża, a conajmniej przepisany kontyngent dostawiony został do magazynów monopolowych, w przeciwnym razie bowiem musiałaby c. i k. Komenda obwodowa przedsięwziąć zastosowanie dalszych ostrych środków przymusowych.

287.

Mąka nulka, stosunek mlewa i cena.

Vdg. E. V. 80.282.

Niniejszem podaje się do publicznej wiadomości stosunki mlewa (sposób) i ceny za zmłocenie pszenicy na mąkę nulkę i chlebową.

Stosunki mlewa:

za 100 kg. pszenicy 15 kg. mąki nulki 65 kg. mąki chlebowej i 16 kg. otrębów.

Ceny:

za mąkę nulkę	K. 80	za 100 kg loco młyn
„ „ chlebową	K. 38	„ 100 „ „ „
„ otręby	K. 18	„ 100 „ „ „

288.

Obwieszczenie.

Rozporządzenie w sprawie obrotu ziemniakami.

Na mocy § 4 rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii z dnia 11. czerwca 1916 r. № 61 zarządza się co następuje:

I. Ziemniaki dla celów jadalnych:

1. Obrót ziemniakami w obrębie obwodu nie podlega żadnemu ograniczeniu.

2. Sprowadzanie ziemniaków z jednego do drugiego obwodu jest dozwolone tylko za specjalnem pozwoleniem Generalnej Gubernii Wojskowej (centrali dla użytkowania plonów).

3. Dla obwodu Dąbrowskiego będzie żądana ilość kartofli przez Gen. Gubernię Wojskową dostarczoną.

4. Wojska i Zakłady, rozlokowane w obrębie Gubernatorstwa, są uprawnione do wolnego zakupu kartofli w całej gubernii.

II. Ziemniaki dla celów przemysłowych:

1. Suszarnie.

Suszarnie są uprawnione kupować kartofle w swoim obwodzie bez ograniczenia, lecz tylko wyłączenie dla przerobu na suche produkta.

2. Fabryki krochmalu.

Fabryki krochmalu są uprawnione do zakupna i przetwarzania kartofli ze swego obwodu wyłącznie jednak dla zapotrzebowania własnego przedsiębiorstwa.

3. Fabryki syropów.

Zakupno kartofli przez fabryki syropów jest wzbronione.

4. Przemysł gorzelniany i wyrobu alkoholu.

Gorzelnie mogą tylko własne kartofle przerabiać. Zakupno innych kartofli jest wzbronione.

Sposób prowadzenia przedsiębiorstw wymienionych w § II w punktach 2—4 zostanie uregulowany przez osobne rozporządzenie.

III. Wywóz kartofli z Gubernatorstwa:

Ziemniaki przeznaczone na wywóz będą zakupowane przez osoby wysłane w tym celu przez Generalną Gubernię Wojskową (centrala dla przewartościowania plonów).

Inny wywóz jest wzbroniony.

IV. Ceny:

Dla przeznaczonych kartofli obowiązują każdorazowo do aprowizacyi i konsumcyi w Gubernii ceny wyznaczone i ogłoszone w każdym obwodzie.

Dla kartofli przeznaczonych dla przemysłu i wywozu do monarchii obowiązują ceny każdorazowo umówione przez kupca i producenta.

V. Postanowienia karne:

Przekroczenia tego rozporządzenia będą karane w myśl § 10 rozp. Naczelnego Wodza Armii z 11. czerwca 1916 r. № 61, względnie odnośnie do zakazu wywozu, według § 7 rozp. № 47 z dnia 15. grudnia 1915 r.

VI. Umowy zawarte wbrew rozkazowi. Moc wsteczna:

Postanowienia § 11 rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii z dnia 11. czerwca 1916 r. № 61 mają również zastosowanie do obrotu kartoflami.

289.

Obwieszczenie.

Na mocy rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 11. czerwca 1916 roku № 61 zarządza się:

1. Zakaz wyrabiania słodu:

Wytwarzanie słodu z jęczmienia i innego zboża w słodowniach i browarach jest aż do odwołania zakazane.

2. Zamknięcie suszarni:

Suszarnie tych zakładów (fabryk) należy urzędowo zamknąć.

3. Postanowienia karne, umowy zawarte wbrew zakazowi, moc wsteczna:

Do powyższego rozporządzenia mają również zastosowanie postanowienia § 10, 11 i 12 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 15. czerwca 1916 XXIII.

290.

Ogłoszenie

w sprawie uruchomienia gorzelnii i t. p.

Wskutek rozporządzenia c. i k. Jeneralnej Gubernii wojskowej W. A. 84194 zakazuje się od 15. listopada b. r. uruchomienia gorzelnii, fabryk krochmalu i syropu, a zarazem i suszarni kartofli.

291.

Cena rzepaku, dostawa rzepaku.

Podwyższona cena rzepaku na 65 kor. za 100 kg. zostaje utrzymana nadal w mocy.

Wzywa się posiadaczy rzepaku do szybkiego wymłócenia i dostarczenia tegoż.

292.

Obwieszczenie, w sprawie zużytkowania płodów leśnych.

W celu zużytkowania płodów leśnych, zawierających olej lub krochmal, a to: kasztanów, żołądzi, bukwi, nasion lipy, orzechów laskowych i włoskich, założyło Wojskowe Jenerał-Gubernatorstwo w Lublinie fabrykę, w której płody te będą przerabiane na olej i paszę.

Szczególnie pierwsze cztery rodzaje wyż wymienionych płodów leśnych z reguły marnieją bezużytecznie, gdy tymczasem przez gromadzenie takich ludność znaleźć może popłatny zarobek uboczny, zaś płody te przerobione na olej i paszę z pożytkiem spotrzebowane być mogą.

Wzywa się zatem Wielebne Duchowieństwo, Szanowne Nauczycielstwo i Urzędy gminne, by skłaniały ludność, a szczególnie młodzież szkolną do zbierania tych płodów w jak największych ilościach.

Ustaleniem cen na zebrane płody leśne i wyplacaniem przypadających należytości zajmą się organa, z ramienia wzmiankowanej fabryki wydelegować się mające, a zaopatrzone w legitymacye c. i k. Komendy obwodowej w Wierzbniku.

Jednocześnie wzywa się wszystkie posterunki żandarmeryi, by organom tym w ich czynnościach były pomocnymi, zaś przy odstawianiu zebranych płodów najusilniej je wspierały.

293.

**Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 20. września 1916,
o podwyższeniu należytości pocztowych.**

§ 1.

Od 1. października 1916 począwszy, ustanawia się należytości pocztowe dla wewnętrznego obrotu c. i k. obszaru okupacyjnego w Polsce jak i w obrocie z c. i k. obszarem okupacyjnym w Serbii, Albanii, Czarnogórze, Austrii, Węgrami i Bośnią i Hercegowiną jak następuje:

1. **Listy:**

Za list do 20 g	15 h
za każdego dalszych 20 g	5 h
2. **Karty korespondencyjne:**

Za pojedynczą kartę korespondencyjną lub każdą część podwójnej karty korespondencyjnej, a mianowicie:

 - a) za kartę korespondencyjną, wydaną przez zarząd pocztowy z wydrukowanym znakiem pocztowym
 - b) za inne karty

a) za kartę korespondencyjną, wydaną przez zarząd pocztowy z wydrukowanym znakiem pocztowym	8 h
b) za inne karty	10 h
3. **Druki:**

Za każdego 50 g (najwyższa waga 2 kg)	3 h
---------------------------------------	-----
4. **Próbki towarowe:**

Za każdego 50 g (najwyższa waga 350 g)	5 h
najmniej jednak	10 h
5. **Przesyłki mieszane (składające się z druków i próbek towarowych):**

Za każdego 50 g (najwyższa waga 2 kg)	5 h
najmniej jednak	10 h
6. **Należytość wpisowa:**

Dla każdej przesyłki	25 h
----------------------	------
7. **Listy wartościowe:**
 - a) należytość jak za list polecony o równej wadze;
 - b) należytość wartościowa:

za każdego 300 K podanej wartości lub początkowej części tejże	10 h
całkowita należytość za list wartościowy wynosi jednak najmniej	60 h
8. **Pakiety:**

do 5 kg	80 h
---------	------
9. **Przekazy pocztowe:**

Należytość składa się:

 - a) z należytości zasadniczej
 - b) z należytości wartościowej

a) z należytości zasadniczej	15 h
za każdy przekaz,	
b) z należytości wartościowej	5 h
za każdego 50 K lub początkowej części tychże.	
10. **Pakiety obciążone zaliczką:**

Należytości przy nadaniu:

 - a) należytość jak za przesyłkę równorzędną bez zaliczki;
 - b) należytość za okazanie

b) należytość za okazanie	10 h
---------------------------	------

Należytości w razie wykupna zaliczki:
Za przesłanie ściągniętej kwoty pobiera się zwyczajną należytość przekazową.
Potrąca się ją od kwoty zaliczkowej.

11. **Należytość awizacyjna:**
 Za doręczenie przekazu pocztowego lub awiza na list polecony, wartościowy lub pakietu 5 h
12. **Za uwiadomienie o niedoręczalności pakietów:**
 Należytość wynosi 25 h
 Należytość tę należy uiścić przy doręczeniu zawiadomienia.
13. **Za upoważnienie wypłaty:**
 z powodu zaginięcia przekazu i t. p.
 Należytość wynosi 25 h
 którą uiścić należy przy zgłoszeniu zaginięcia lub t. p.
14. **Za dochodzenie o należytem doręczaniu przesyłki za rewersem** 25 h
 Należytość tę należy uiścić w chwili żądania wdrożenia dochodzeń.
15. **Należytość cłowa:**
 za oclenie przez pocztę:
 za każdy pakiet 25 h
 za każdą przesyłkę poczty listowej 5 h

§ 2.

Należytości te mają zastosowanie tylko dla tego rodzaju przesyłek, które w relacjach na wstępie wymienionych każdorazowo są dozwolone.

§ 3.

Dla dopuszczonych przesyłek poczty listowej, w obrocie z Niemcami i Jeneralnem Gubernatorstwem Warszawskiem obowiązują te same należytości.

Należytość przekazowa w obrocie z Niemcami i Jeneralnem Gubernatorstwem Warszawskiem wynosi 25 h
 za każdych 50 K lub początkowej części tychże.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny, w. r.

294.

Otwarcie nowych etapowych urzędów pocztowych II. klasy.

Z dniem 16. września 1916 zostały otwarte następujące etapowe urzędy pocztowe II. klasy, a to w Suchedniowie, Przedborzu i Radoszycach w obwodzie Końsk dla prywatnego użytku publicznego.

Dopuszczone do przesyłki pocztowej są:

a) do **nadawania**: karty korespondencyjne, otwarte listy, pisma (dzienniki) i próbki towarów.

b) do **odbioru**: karty korespondencyjne, otwarte listy, pisma (dzienniki), próbki towarów i pakiety bez podania wartości do 5 klg.

295.

Uszkodzenie przewodów telegraficznych.

W uzupełnieniu rozporządzenia, ogłoszonego w Dzienniku urzędowym część XVII z 15. września 1916 art. 248, podaje się do wiadomości, że Jeneralne Gubernatorstwo wojskowe rozkazem N° 61 punkt 1 z 27. sierpnia 1916 oznaczyło nagrodę w kwocie 400 koron za wykrycie lub schwywanie

sprawcy, któryby uszkodził lub przerwał telegraficzne przewody (druty).

Przyczem się jednak zaznacza, że, jeżeliby się okazało, iż winę takiego uszkodzenia ponosi gmina wskutek zaniedbania obowiązków nadzoru, będzie ona zmuszoną do zwrotu tej nagrody niezależnie od ewentualnie osobno nałożonej na gminę grzywny.

296.

Waluta koronowa i rublowa.

Jeneralne Gubernatorstwo wojskowe reskryptem I. № 106.575 z 21. września b. r. podaje do wiadomości, iż zdarzył się wypadek, że pewna instytucja finansowa użyczyła i wypłaciła pożyczkę w koronach, jednak w książkach zapisała tę pożyczkę w rublach (np. 200 K. = 100 Rubli) i obecnie żąda zwrotu w rublach.

Według Art. 1243, 1395, 1902 ustawy cywilnej ma być pożyczka w takiej walucie zwrócona, w jakiej została pobrana. Do innego świadczenia nie może być dłużnik zmuszony i może przeciw takiemu nieuprawnionemu żądaniu wnieść sądowy sprzeciw.

Wobec czego przestrzega się Instytucje finansowe, że, jeśliby się tego rodzaju nadużyć dopuszczały, zostaną zamknięte.

297.

Wypłata wsparć dla rodzin ewakuowanych.

Wskutek rozporządzenia c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego z dnia 12. lipca 1916 L. 36564/16 podaje się do wiadomości, że moc obowiązująca rozporządzenia Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego L. 26991/16, wedle którego wsparcia dla żyjących w spółności domowej członków rodzin ewakuowanych funkcjonariuszy rosyjskich nie mogą przekraczać miesięcznej kwoty 45 koron, zostaje z dniem 1. czerwca b. r. uchyloną; będzie się przeto wypłacało te wsparcia takim rodzinom w myśl rozporządzenia Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego L. 9424/16 w wysokości 60 halerzy na dzień i głowę.—Oddzielnie mieszkającym ewakuowanym należeć się będzie tak jak i przedtem 1. korona dziennie.

Wójtowie mają powiadomić o tem osoby interesowane z oznajmieniem, że sprostowanie książeczek płatniczych zostanie przeprowadzone przy sposobności wypłaty najbliższego wsparcia przez likwidaturę c. i k. Komendy obwodowej.

298.

Wskazówki dla urzędów gminnych w sprawie dokumentów podróźnych.

Poleca się urzędom gminnym, aby przy wystawianiu potwierdzeń (poświadczeń), dla osób zamierzających podróżować, a to co do ich miejsca stałego zamieszkania, czy też miejsca, w którym zarobkowość lub zatrudnienie wykonywują, postępowały z całą sumiennością i ścisłością i by takie poświadczenia wystawiały tylko w wypadkach nieulegających najmniejszej wątpliwości.

Także to, co osoby podają jako cel podróży, należy jak najściślej badać. Takie określenie ogólnikowe n. p. „w interesie prywatnym“, „w sprawach familijnych“, są niewystarczające. Należy dokładnie podać, na czym polega interes albo sprawa, którą osoba zamierzająca podróżować chce załatwić i w tym celu ubiega się o wygotowanie paszportu lub legitymacyi podróźnej.

Przypomina się jeszcze raz, że wspomniane poświadczenia wolno udzielać wyłącznie tylko takim osobom, które ze względów policyi państwowej i bezpieczeństwa publicznego są bez żadnego zarzutu i zaufania godne.

299.

Ucieczka wojennych jeńców.

W ostatnich czasach mnożą się wypadki ucieczki jeńców wojennych z oddziałów robotniczych, złożonych z jeńców wojennych, w sposób zastraszający.

Ze względu na to, że udanie się ucieczki zawisło od udzielenia pomocy przez ludność miejscową, poleca się urzędom gminnym, by ponownie ogłosiły, że wszelkie udzielanie pomocy zbiegłym jeńcom wojennym przez ludność miejscową będzie jak najsurowiej karane.

300.

Związek Ziemian. — Podjęcie czynności.

C. i k. Jeneralne Gubernatorstwo Wojskowe w Lublinie reskrytem z dnia 17. sierpnia 1916 r. L. № 55979 podaje do wiadomości, że „Związek Ziemian“, który ma główną siedzibę w Warszawie, otrzymał pozwolenie na podjęcie czynności także na terenie okupacyjnym Austriacko-Węgierskim.

Zastępstwo tego Związku na powyższy teren znajduje się w Lublinie.

301.

Towarzystwo wzajemnej pomocy pracowników handlowych i przemysłowych m. Warszawy.—Podjęcie czynności.

C. i k. Jeneralne Gubernatorstwo wojskowe w Lublinie reskrytem z dnia 31. sierpnia 1916 A. № 56.272/16 podaje do wiadomości, że „Towarzystwo wzajemnej pomocy pracowników handlowych i przemysłowych m. Warszawy“, które to „Towarzystwo“ ma swą główną siedzibę w Warszawie, otrzymało pozwolenie na podjęcie czynności także na terenie okupacyjnym Austriacko-Węgierskim. Filia tego „Towarzystwa“ znajduje się w Lublinie.

C. i k. Komendant obwodu

ELIASZ PALICZKA m. p.

Pułkownik.

Załącznik A.

 C. i k. skarbowa sprzedaż spirytusu	
w okupowanym terytorium Polski.	
Spirytus $\frac{95^0}{50^0}$	
..... wiadra, cena	R. kop.
cena naczynia	” ”
Razem	” ”

(Stampilia)
C. i k. Magazyn spirytusu Nr. _____
W _____

